पूरणो वैश्वामित्रः। इन्द्रः । त्रिष्टुप्।

तीवरयाभिवयसो अस्य पहि सर्वर्था वि हरी इह मुंख।

इन्द्र मा त्वा यर्जमानासो अन्ये नि रीरमन्तुभ्यमिमे सुतासः॥ १०.१६०.०१

तीव्रस्य- उद्गूर्णम् । अभियवसः- रसम् । अस्य- एतम् । पाहि- अनुभव । इह- अत्र । सर्वरथा- सर्वभूतिहतरथवाहको । हरी- प्राणप्रतीकावश्वो । वि मुञ्च । इन्द्र- परमेश्वर । त्वा- भवन्तम् । अन्ये- सर्वभूतिहतलक्ष्यसम्पन्नेतराः । अयमर्थः सर्वरथशब्देन साध्यते । यजमानासः- पूजकाः । मा निरारमन्- मा रमयन्तु । इमे- एते । सुतासः- निष्पादिता रसाः । तुभ्यम्- त्वदर्थमेव समर्पिताः ॥१॥

तुभ्यं सुतास्तुभ्यंमु सोत्वास्त्त्वां गिरः श्वात्र्या आ ह्वयन्ति।

इन्द्रेदमुद्य सर्वनं जुषाणो विश्वस्य विद्वाँ इह पहि सोमेम्॥ १०.१६०.०२

तुभ्यम् - त्वदर्थम् । सुताः - निष्पादिताः । तुभ्यम् - त्वदर्थम् । सोत्वासः - आगामिकालेपि निष्पादितव्या रसाः । त्वाम् - भवन्तम् । गिरः - मन्त्राः । श्वात्र्या - श्च क्षिप्रमतन्त्यः प्रवर्तमानाः । आ ह्वयन्ति । इन्द्र - परमेश्वर । अद्य - इदानीम् । इदम् - एतत् । सवनम् - सम्भजनम् । जुषाणः - सेवमानः । विश्वस्य विद्वान् - सर्वज्ञः सन् । इह - अत्र । सोमम् - रसम् । पाहि - रक्ष ॥२॥

य उदाता मनसा सोममस्मै सर्वहृदा देवकामः सुनोति।

न गा इन्द्रस्तस्य परा ददाति प्रशस्तिमचारुमस्मै कृणोति॥ १०.१६०.०३

यः। उशता- कामयता। सर्वहृदा- सर्वलोकहितचिन्तकहृदययुक्तेन। मनसा- चित्तेन। सोमम्-रसम्। अस्मै- एतस्मै। देवकामः- देवेच्छुः। सुनोति- निष्पादयति। तस्य। इन्द्रः- परमेश्वरः। गाः- चिद्रश्मीन्। न परा ददाति- न विनाशयति। अस्मै- एतस्मै। प्रशस्तम्- प्रशंसनीयम्। चारुं इत्- कल्याणमेव चिद्रिश्ममयम्। कृणोति- करोति॥३॥

अनुस्पष्टो भवत्येषो अस्य यो अस्मै रेवान्न सुनोति सोमम्।

निर्रुतौ मघवा तं दंघाति ब्रह्मद्विषो हन्त्यनानुदिष्टः॥ १०.१६०.०४

यः। रेवान्- सम्पद्वान्। न- सम्प्रति। अस्मै- एतस्मै। सोमम्- रसम्। सुनोति- निष्पादयति। एषः- अयमिन्द्रः। अस्य- एतस्योपासकस्य। अनुस्पष्टः- प्रत्यक्षो भवति। मघवा- इन्द्रः। अरत्नो- हस्ते। तम्- तस्मै। निः- भयान्निकृष्य। द्धाति। अनानुदिष्टः- अप्रार्थित एव। ब्रह्मद्विषः। हन्ति- नाशयति॥४॥

अश्वायन्तौ गुव्यन्तौ वाजयन्तो हवीमहे त्वोपेगन्तवा छ। आभूषेन्तस्ते सुमृतौ नवीयां व्यमिन्द्र त्वा शुनं हुवेम॥ १०.१६०.०५

अश्वायन्तः- प्राणकामाः। गव्यन्तः- चिद्रिश्चमकामाः। वाजयन्तः- गतिमिच्छन्तः। त्वा-भवन्तम्। उपगन्तवे- प्राप्तुम्। हवामहे- आह्वयामः। नवायां सुमतो- अभिनवे सुचित्ते। ते- त्वाम्। आभूषन्तः- अलङ्कुर्वन्तः। इन्द्र- परमेश्वर। श्रुनम्- सुखकरम्। त्वा- भवन्तम्। हुवेम-आह्वयामः॥५॥